

UMEAREN LAGUNA

IRAKURTZEN IKASTEKO

BIDERIK EREZENA.

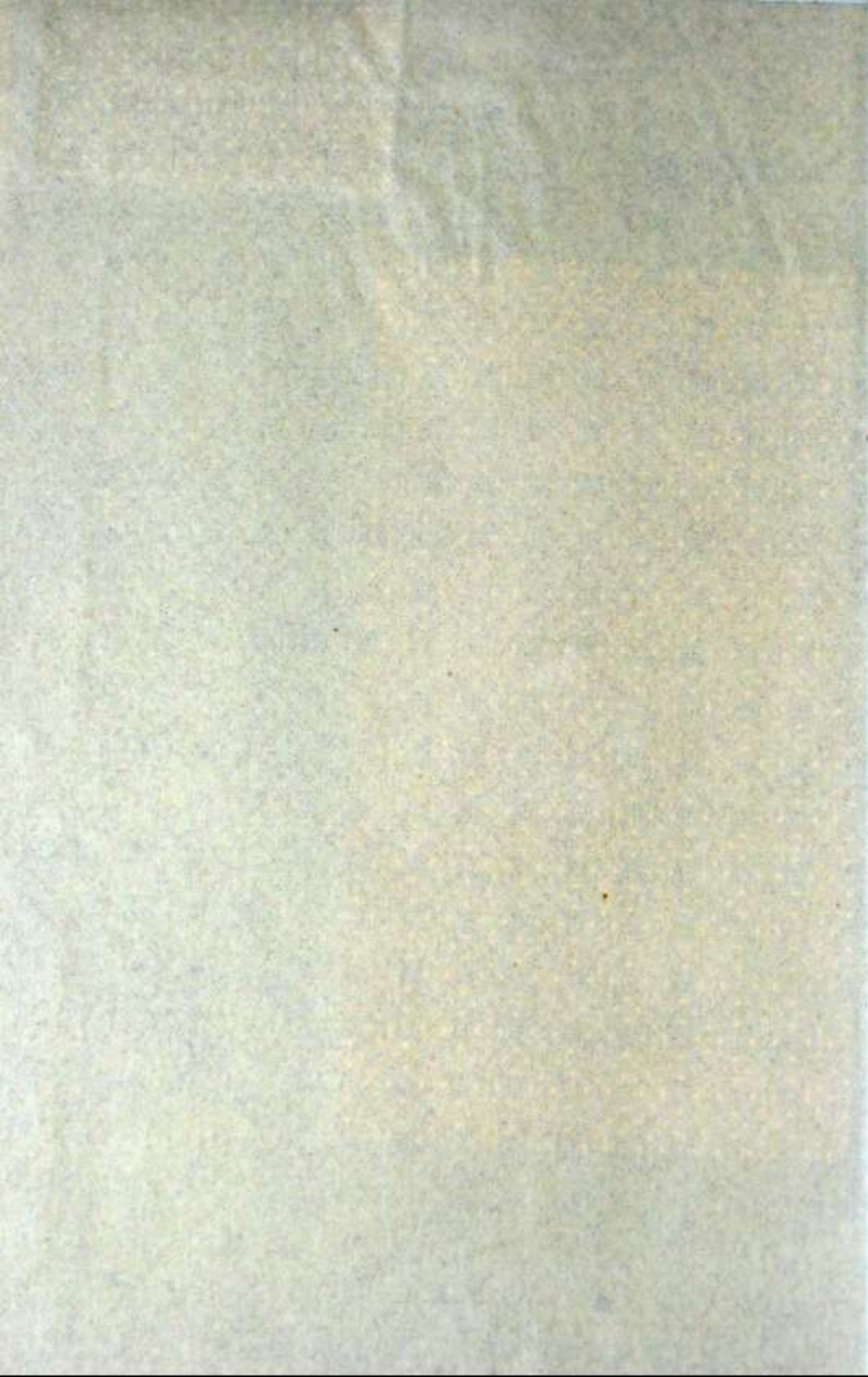
LOPEZ-MENDIZABAL DARR IXAKA.

N.º 651

129

1:25

M- 68367
F- 72296

AV
30553

Lopez-Mendizabal' dar' Ixaka

UMEAREN

LAGUNA

IRAKURTZEN IKASTEKO

::: BIDERIK EREZENA :::

::: 1920. ::: :::

::: Tolosa'n: ::: :::

Lopez'taf E'ren etxean.

ROBY HISSO, 001 001 1000

UMERAR EN

ADUR A

EGILEARENA DA

DEMBREXER ABLEKO

ANBOLIR BREXNA

100 100
100 100
100 100

A E O U I

a e o u i

AU EU AI EI OI UI

au eu ai ei oi ui

Aa Ee Oo Uu Ii

Ue Oa Iu Ao Ea

Eo Ia Ua Oe Ae

Y y

Ya Ye Yo Yu Yi

EGO

Ga Ge Go Gu Gi
ga ge go gu gi

a-ga, e-ga, a-go

e-gi, i-go, o-gi

gau, gei, goi

ga-ya, go-ya, o-gi-a

O-gei o-gi ge-ye-gi.

Goi-goi i-go.

Go-go ge-ya-go.

BEI

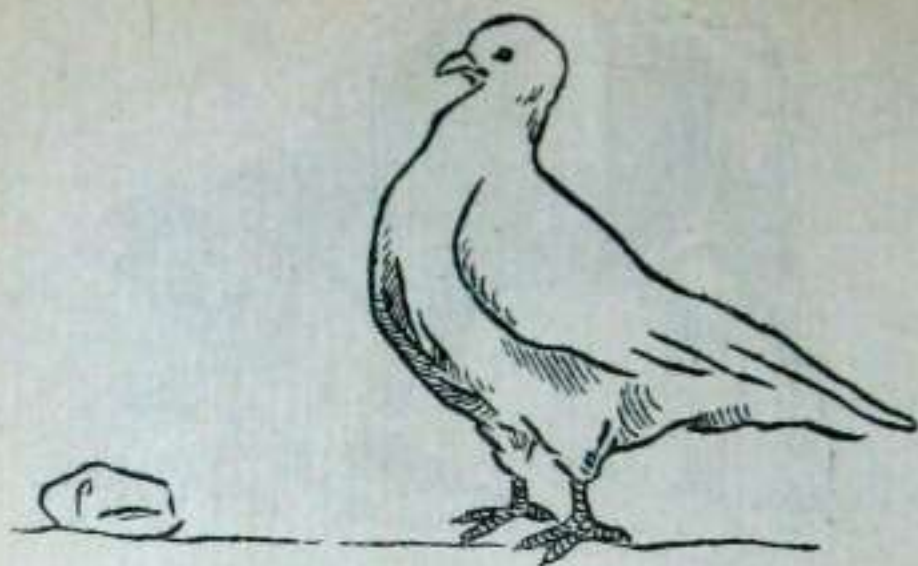
Ba Be Bo Bu Bi
ba be bo bu bi

a-be, e-bi, o-be
i-bai, a-bo, o-bi
bi-ga, be-a, ga-ba
be-ya, i-ba-ya, o-bi-a

Goi-be o-gei a-ga.

Be-go go-go-ga-be.

Bai, o-be bei au.

USO

Sa Se So Su Si

sa se so su si

sa-gu, se-ga, e-si

be-so, su-a, a-si

ai-sa, sa-bai, ba-be-sa

Ba-so sa-si-ga-be-a.

Su-ge o-so go-se-a.

O-sa-ba, sei bi-si-gu.

O-so a-se-ga-be.

AMA

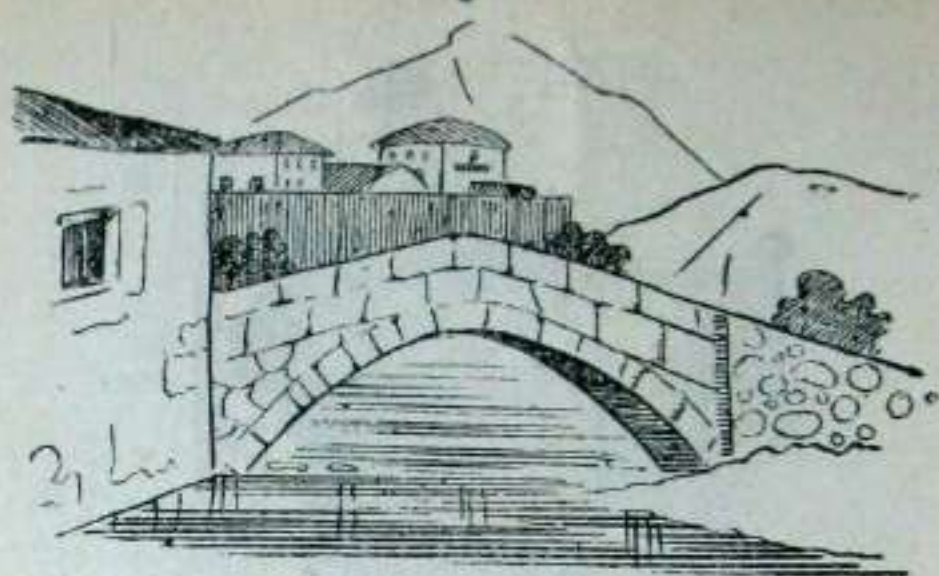
Ma Me Mo Mu Mi
ma me mo mu mi

a-mu, e-me, u-me
ma-mi, mu-ga, mu-gi
mu-su, su-ma, sei mai
me-a, ma-ya, a-ma-ya

A-ma-bi u-me a-se.

A-ma-sei se-me a-ma-ga-be.

O-gi ma-mi-ga-be-a.

ZUBI

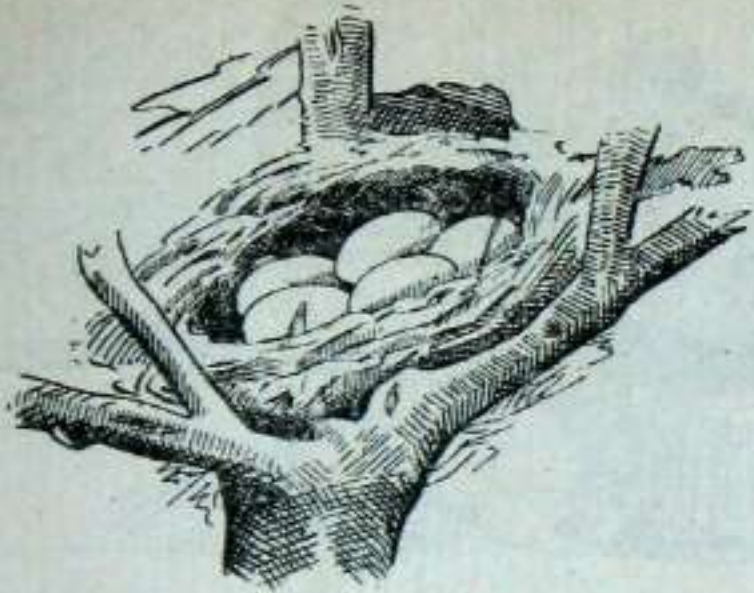
Za Zu Ze Zi Zo
ze zu zi zo za

a-zi, e-ze, e-za, e-zi
za-gi, za-mau, zai, zi-za
zu-me, zi-ma, zu-zi

Bi-zi zai-gu zo-zo-a.

E-go-ai-ze-a a-zi zai-gu.

U-ga-za-ma bi-zi zai-zu.

KABI

Ke Ku Ki Ka Ko
ku ki ke ko ka

ka-ko, ke-a, be-ko-ki
bi-ko, be-ko, goi-ko
ka-ya, ka-yo, zo-ko
ki-o, ki-mu, ma-ko

A-mai-ka gi-za-ku-me.

Goi-ko ku-ku-ba ku-ku-ka.

Ka-bi-ko u-sa-ku-me-a.

Goi-ze-ko ai-ze go-zo-a.

GIZONA

Na Nu Ne No Ni
ne na no ni nu

O-ne-na o-sa-su-na.

O-gi bi-gu-na na-ya-go.

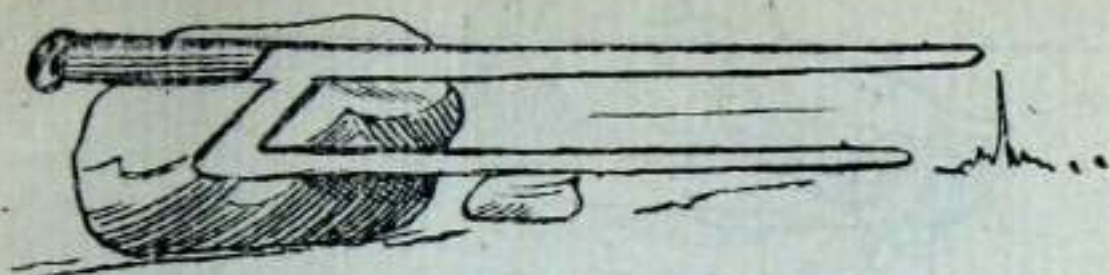
E-ne a-nai o-na.

Ne-ke-ga-be bi-zi nai.

Na-gu-si o-so o-na.

I-bai-ko zu-bi zu-ze-na.

O-gi-a nai nu-ke.

LAYA

Li La Le Lo Lu
lu li lo le la

La-sai-la-sai lo.

A-la-ba au-la du.

Le-ku za-ba-le-na.

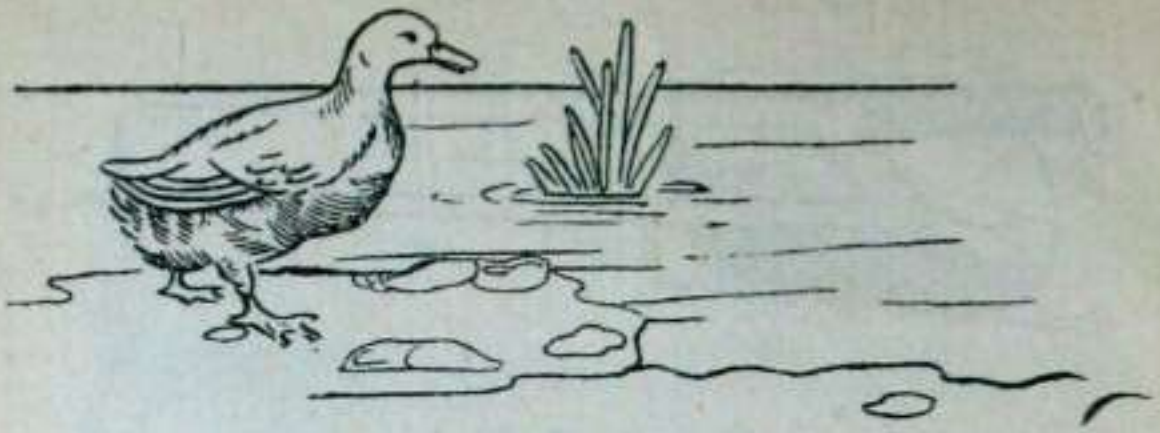
Zu be-ze-la-ko se-me o-na.

Le-yo-ko a-mo-na.

Lei-za-zu-lo lu-ze-a.

Le-ka go-zo bi-gu-na.

Zu-bi lu-ze za-ba-la.

ATE

Te Tu Ta Ti To
ti ta te to tu.

ai-ta, ai-tu, oi-tu
au-tu, to-ki, ki-to

Ka-tu-a i-to zai-gu.
To, be-te-ta-ko za-to au.
Za-ti-tu za-yo-zu ta-lo-a.
Goi-ko a-te-a ta be-ko a-ta-ka.
Be-ti-be-ti-ko o-sa-su-na.
Ne-ka-ne-ka-tu-a na-go.

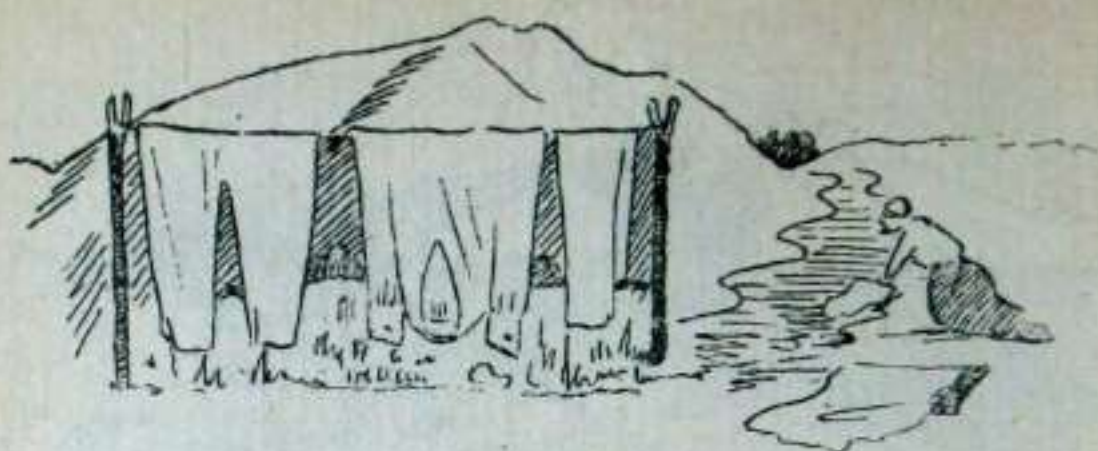

BIDE

Di Da De Do Du
du de di da do

de-ya, dei-tu, a-da-ba-ki

Ai-ta dei-ka da-go.
Bi-de-a su-ma-tu de-gu.
Nai-ko o-do-la ba-du.
Lo-di-lo-di-tu-a da-go.
Da-na-da-la gu-zi-a ba-da-ki.
I-di-a e-ma-na du.
Ne-ka-tu-a dir-u-di,

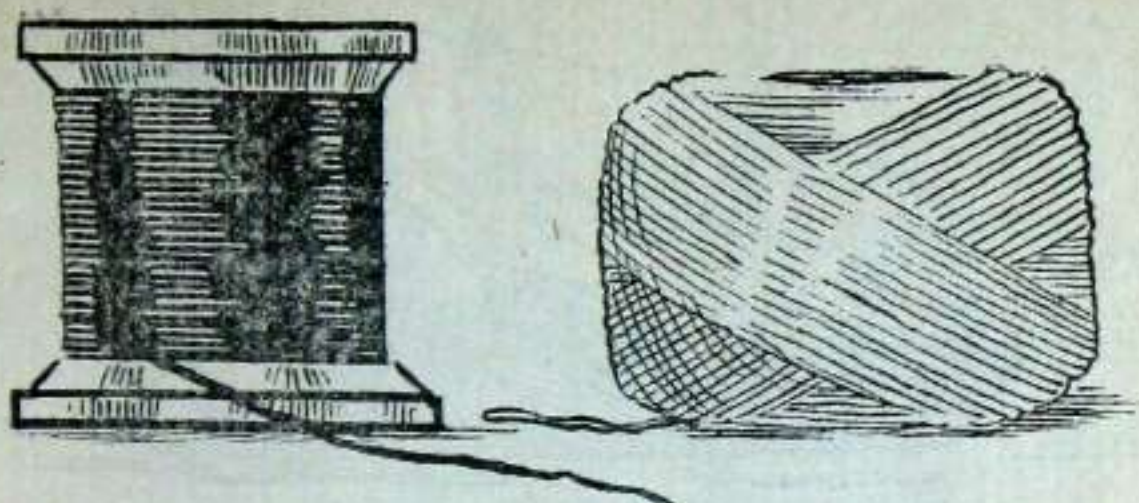

ZAPI

Pa Pe Po Pu Pi
pi pe po pu pa

pi-pi, o-po, le-po, pu-pu.

Bai u-me po-to-lo-a.
Po-li-ki po-li-ki i-bi-li.
O-ri pe-lo-ta po-li-ta.
Pa-zi-ko koi-pe lo-di-a.
Sei pa-go ta bi pi-ko.
To-ki e-pe-la da au.
Po-za ta a-lai-ta-su-na.

ARI

Ar Er Or Ur Ir
ar er or ur ir

Ar-a ir-e o-gi-a.
Ger-o-a-go ir-u ger-a.
A-gur-e ar-a-gi-ga-be-a.
Au gau-gir-o ber-o-a.
Or-i ur gar-bi-a.
Gor-a gur-e go-go-a.
Gur-e gar-a-di-a a-gir-i da.
Gar-i-a u-gar-i da-go.
Be-ro da ta i-gar-i ar-i da,

A R I

ER UR IR OR AR
ur er or ar ir

Ar-i-a u-gar-i ta ur-e-a u-r-i.
Ur or-i ar-e da-toř.
Ir-i-par-ez ar-o-ar-o.
Or-a or o-gi er-e-beř-i-a.
Ir-a-ir-a go-goř ar-i da.
Luř le-goř e-ta ar-o-a.
Er-i or-i e-deř-e-deř-a da.
Lař-u goř-i-goř-i-a du.
Auř e-deř ta leř-de-na.

OĀĀR, OĀO

Le Li Lo La Lu
Īa Īi Īe Īo Īu

I-bi-Īer-a po-Īi-ta du.
Bi-Īa-tu-ta-ko ma-ki-Īa.
I-ku-Īu-ko moĀ-o-Īo-a.
Ur-bi-Īa su-Īa dar-a-ma.
Zi-ĪaĀ-a be-ze-la-ko i-Īe-a.
I-Īa-be-te o-so-a i-bi-Īi da.
I-Īar-gi-a i-Īu-na da-go.
Ba-so-Īo au i-Īa da-go.

INŪDE

Nu Ne Ni
No Na

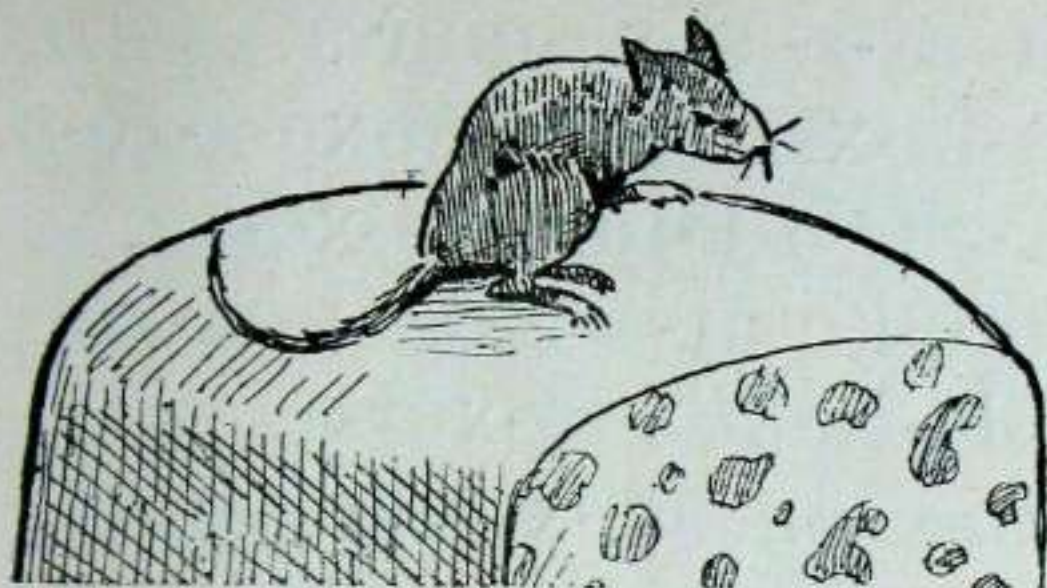
na ne no
nu ni

A-gi-ne-ta-ko
mi-na du.

Zur-e se-ni-
de-a a-pa-na
da.

I-nor-a i-bi-li-e-zi-na du.
Ar-i-na, bi-gu-na ta lir-a-na.
Au ba-no sa-mi-na-go-a.
Ga-ne-ko la-no i-lu-na.
Au a-na ber-a ba-da.
A-gi-ne-ta-ko o-na-ze-a,

XAGU

Xa Xe Xo Xu Xi
xe xa xu xi xo

Be-gi-ko xa-kań-a ba-ńo o-
keń-a-go-a.

Ga-xo-tu-ta kań-a-xi-ka ar-i
da.

Xi-muń-xi-muń-a da-go.

Tor-i mu-xu mai-te bat.

Ai-xa ir-a-ba-zi di-o.

Xo-moń-o lu-xe ta me-dań-a.

Au ar-a-gi xa-muń-a.

Ma-ta-xa ba-ńo go-xo-a-go-a.

Xa-gu mu-tuń xu-xe-na.

Po-to-ko ur-a i-xur-i za-yo.

Te-ĭa-tu-ko i-tu-xur-a.

U-me au go-xo-za-le-a da.

Gur-e mo-xi-ńa o-so o-na de-
gu.

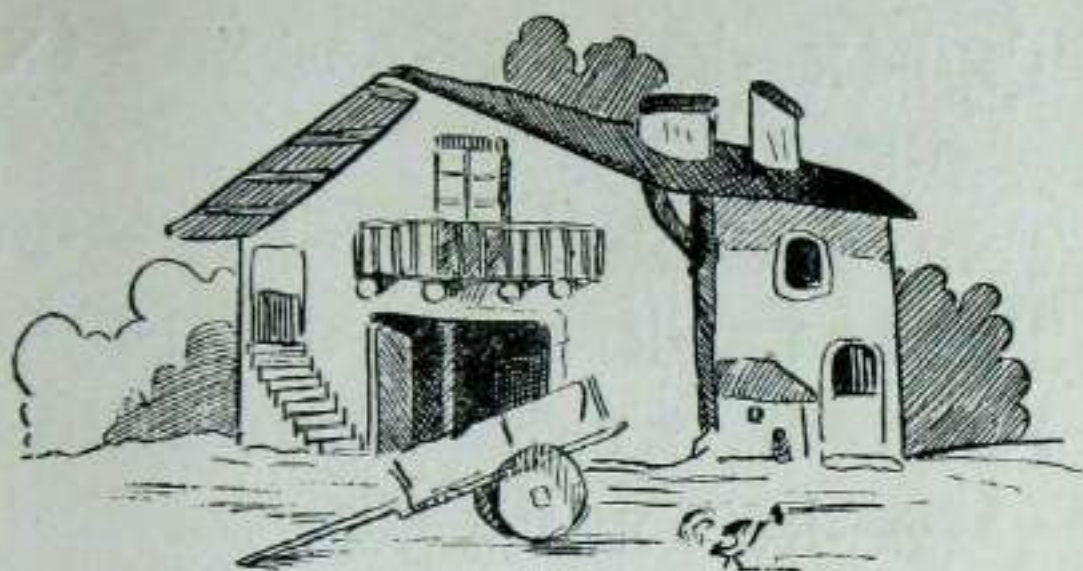
Za-kuń-a a-xa-tu di-gu-te.

A-xo-la-ka-be-a du se-me-a.

I-xo, u-me zi-ta-la.

Gur-e o-ĭo-a u-xa-tu di-gu-te.

ETXE

Txa Txi Txu Txo Txe
txi txe txa txo txu

Txo-ko-ko e-txe-txo txur-i-a.
Txor-i txi-ki-a txor-o-txi-
o-ka.

Txa-bo-la-txo txi-ki ta txu-
ku-na.

E-txe-a-ta-di-ko txa-kuř txa-
txu-a.

Txo-txe-ko txe-pe-txa txi-
o-ka.

Txeñ-i ta txe-koñ-gu-txi de-gu.

Txi-to txi-ki bi txi-u-txi-u-ka.

I-txa-so ań-o-a txor-a-bi-a-
tze-ko txań-a da.

Txi-gu txi-ki-a txi-o ta txi-o
ar-i da.

E-txe-ko txi-mu-txa txań-a
da.

O-so txor-a-tu-ta da-go.

Or-i u-me txe-pe-la.

Auń or-i o-so txa-txu-a da.

Txi-ma dar-i-o-la e-toń-i da.

Txa-pe-la txi-ki-txo-a de-zu.

ARTZAI

Tze Tzu Tzi Tzo Tza
tze tzo tzu tzi tza

A-ma, e-ka-tzu mu-xu.

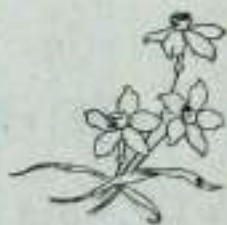
Ba-ye-tza a-tze-ne-ko e-ma-
na du.

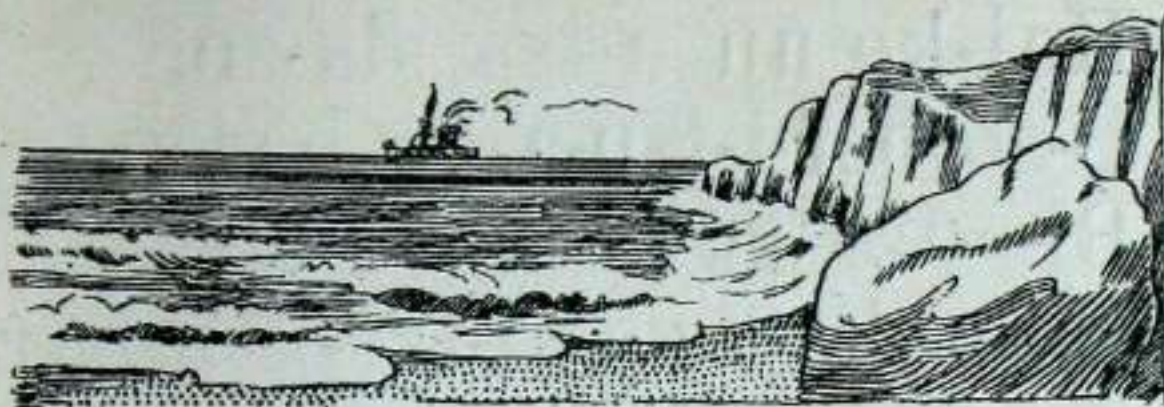
Ga-tza zur-i-zu-r-i-a da.

Bi-zi-tza u-tzi du a-tzo.

Zur-e e-txe-a zoř-tzi-gař-e-
na da.

E-luń-a ta i-zo-tza ar-i da.
E-mer-e-tzi bar-a-tza di-tu.
Oń-a-tza o-so zoń-o-tza da.
La-ga-tza ba-ño i-lu-na-go-a.
I-bai-er-tze-ko zu-mi-tza.
E-tzi e-man-go di-o e-ze-tza.
Au e-kai-tza, auzor-i gai-tza.
Gaur i-ka-tza e-kań-i di-gu-te
e-txer-a.
Be-toń-tza e-ror-i za-yo.
A-tzo-ko e-gu-na go-gor-a-
tze-ko-a da.

ITSASO

Tse Tsa Tso Tsi Tsu
tsa tsu tse tso tsi

To-ki au ar-i-tsu-a da.

O-na i-sa-tsa ta eu-tsi za-
yo-zu.

Bar-a-tza-ko ar-a-na i-tsa-
tsi da.

Bi-de-ko au-tsa da-kaŕ-gu.

A-tso-ar-i go-na au-tsi di-o.

Er-a-tsa be-ar da au-tsa ja-
so-tze-ko.

Kai-ku au u-tsa da-go.

O-so beŕ-i-tsu-a da ber-a.

Bi-o-tza go-go-tsu-a du.

Ba-so-ko zu-ai-tzen a-bar-
o-tsa.

Si-tsa u-gar-i da-go.

O-tso-a i-ku-si de-gu.

I-tsa-so-a bar-e-tsu da-go.

JASA

Ji Ja Je Ju Jo

ja jo je ju ji

Je-txi ta ber-a jo-a-na da.

Ja-so ta oř jař-i du.

So-ñe-ko-a jo-si di-o.

Ja-te go-goř-a e-gi-ña da.

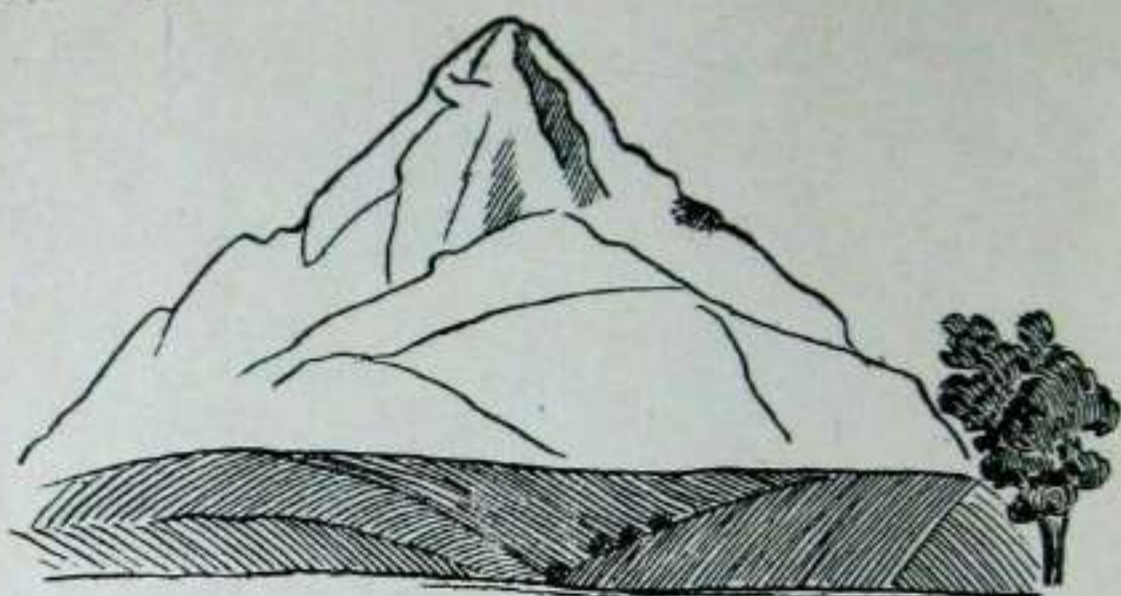
Jo ta jo jař-ai-tu du.

So-ñe-ko ja-toř-a da-kař.

E-bi-ja-sa go-goř-a ar-i da.

Je-ki ta ber-e-a-la jo-a-na da.

Bi-ař ja-ye-gu-na de-gu.

TONTOR

Ti To Ta Tu Te
te ti to tu ta

To-to-ar-i ma-te-ma-te e-gi-
o-zu.

To-ta e-do pa-tar-a txar-a da.

Ta-ka-ta-ka u-me-a di-jo-a.

Txor-i ta-tar-a, txi-o-ka ta-
tar-a.

Ner-e ma-te ku-tu-na.

T̄a-pa t̄a-pa joan da.

U-me t̄i-ki-t̄i-ki-a.

Lau t̄a-ka-t̄e-ko jo di-tu.

T̄ar-t̄ar-t̄ar be-ti ar-i da.

T̄au t̄au t̄au t̄xa-kuř-t̄xo-a
ar-i da.

U-me-ar-i t̄a-t̄i e-gi-yo-zu.

Auř-t̄xo-a o-so po-li-t̄a du.

ASTO

As Is Es Us Os

es os is us as

Bi as-to os-ti-ko-ka.

Kas-kañ-e-ko e-deñ-a añ-tu
du.

Kas-ke-ta as-ko di-tu.

Kis-ki-kas-ka jo du.

As-te-añ-te ta os-tir-a-le-ko
ja-ya.

As-te o-so-a jai e-gi-ña da.

As-nas lu-ze-ko mu-ti-ĭa da.

Es-keř-ga-be-kogi-zo-na zer-a

As-mo or-i ař-tu-a du.

Bus-ti-bus-ti-a e-toř-i da.

Es-ku-mu-tuř go-goř-a du.

U-pe-la us-tu |du-te.

Os-to-a u-gar-i da-toř.

Pus-ka-tu e-ta aus-tu du.

Es-tu-es-tu i-bi-li da.

O-so es-ne-za-le-a na-tzai-
zu.

E-ka-tzu bos-te-ko or-i.

Gu-zi-a si-nis-tu di-o.

AIZKOLARI

Ez Uz Iz Oz Az
ez az oz uz iz

Bi-dez-bi-dez e-toñ-i-ko da.
Az-pi-ko e-txe oz-pe-la.
Aiz-pa o-so biz-koñ-a du.
Gauz au az-tu-na da.
Bur-uz ber-a er-or-i da.
Aoz-pe-z e-tza-na da-go.
Ez ur e-ta ez ar-do.

Oz-gir-o da-go gauń.

Ez da bi-zi be-ań ja-teko.

A-zi gaiz-to-a, ber-a soń-tu
oi da.

A-ber-e gaiz-to-a da goń-o-
to-a.

A-diz-ki-de-ga-be-ko bi-zi-tza
au-zo-ga-be-ko er-i-o-tza.

Gauz gaiz-to, ez da i-ńoiz
bu-ka-tu-ko.

Goiz je-ki-a goiz go-se.

Ne-kez ań-tu-ta-ko gau-za,
ne-kez u-tzi.

ZUAITZAK

Ek Uk Ik Ok Ak

ik ek ak ok uk

A-diz-ki-de beñ-i ba-te-ga-tik,
ez u-tzi zañ-a.

A-diz-ki-de o-nak be-añ-gar-
a-ye-tane-za-gu-tu oi dir-a.

A-gur-e o-nar-i, ez a-ter-ik
i-txi.

As-ti lu-ze-ak gu-zi-a az-tu.

Ar-do go-zo-ak lau be-gi, ta
o-ñik ez.

Ar-i-tzak a-za-la a-me-tzak
be-ze-la;

ta zań-ak ez gaz-te-ak be-
ze-la.

Ar-lo-te-ar-i e-ma-yok ań-
au-tza;

es-ka-tu-ko dik zo-tza.

Ań-a-no-ak ber-e lu-mak
be-ań, txe-pe-txak er-e bai.

As-ko ba-dek as-ko be-ań-ko
dek.

Auń-ak a-zi, ne-ke-ak a-zi.

Auń-ak ez ba-du ne-gań-ik,
ez du ań-tu-ko bu-lań-ik.

Ba-koi-tzak ber-e o-pi-lar-i
i-ka-tza.

A-zak ber-e kir-te-na, ta ar-
i-tzak ber-e ar-i-ko-a ez-
pa-la.

Beŕ-i-ke-ta as-ko du-e-nak,
gauz on gu-txi.

Bur-ur-ik ez due-nak, bur-
u-ko be-aŕ-ik ez.

E-gi guz-ti-ak ez dir-a o-nak
e-sa-te-ko.

E-guz-ki-a nor-a za-pi-ak ar-a
Gaitz guz-ti-ak ber-e gai-
tza-go-a.

I-di-a a-daŕ-e-tik e-ta gi-zo-
na i-tze-tik.

Nai nu-kez e-ta ba-nu-kez
baz-teŕ gu-zi-ak be-te-ak
zeu-dek.

Txor-i ſa-ſaŕ-ak, a-bes-ti ſa-
ſaŕ-a.

U-tzi zak o-na o-be-a-ga-tik.

TXINGURI

On En Un In An
in on an un en

A-zi-tik da-toř lan-dar-ea.

A-zař-i zař-ar-i i-le-a joan,
ba-ñan an-tza ez.

Aun-tza lař-er-a.

A-te-an u-so e-txe-an o-tso,
a-la-ko bi-zi-ker-a gaiz-to.

Jan beař da bi-zi i-za-te-ko.

Gauz o-nak, ir-aun-koř.

Gauř e-gin al de-ke-na ez
biař-ko u-tzi.

Ga-ba, go-ga-pe-nen a-ma.

E-txe gu-zi-tan lań-a-tzak
bel-tzak.

A-gin-du-a zoń-a, e-san oi da.
Ai-de-ak al-bo-an, ba-ńan
oń-tzak a-bó-an.

Ai-ta a-sa-bai u-tzi, ta gai-
te-an on be-ti.

Aun-di-ak aun-dir-o.

A-o i-txi-an ez da sań-tzen
el-bir-ik.

Ar-ia me-e-ne-an e-ten-tzen
da.

Ar-ian-ar-ian ze-tzen da
buń-ni-a.

Ań-ai aun-di-ak ja-ten du
txi-ki-a.

Ań-tzen da-na, zoń-tzen da.

Ań zak i-zen o-na ta e-gi-
zak lo.

Aur-er-a be-gir-a-tzen ez du-
na, a-tze-an da-go.

Ber-ez on da-na, ga-ñer-a ir-
te-tzen da.

Be-ti on-gi nai du-e-na, maiz
gaiz-ki.

Bur-ni-a ber-o da-go-a-ne-an
jo be-ar da.

Da-bi-len ar-i-ar-i e-tza-yo
gor-ol-di-or-ik lo-tzen.

Da-go-a-ne-an bon-bon, ez
da-go-a-ne-an e-gon.

Dan-bo-lin or-dain-du-ak so-
nu txar-a jo-tzen du.

E-do-zein i-lek ber-e-ger-e-i-za
E-gin ta e-gin ta ir-a-ba-zi

e-zin.

E-gi-zu on ez ja-ki-ñar-en
non.

Ne-ka-tzen da e-ma-ĭe-a, ba-
ñan ez aĭ-tza-ĭe-a.

Oi-tur-a o-men da bi-gaĭ-en
i-za-er-a.

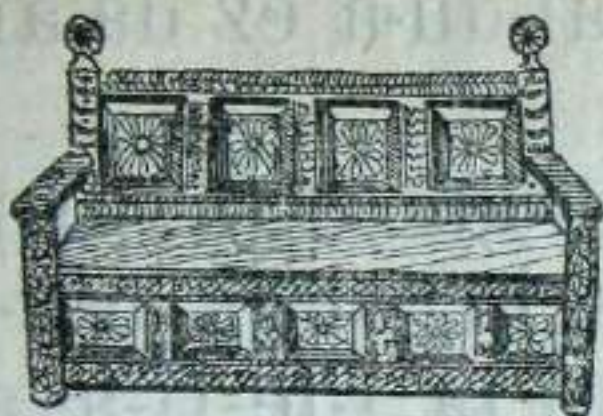
On-tzi-an na-gu-si as-ko dir-
a-ne-an aĭ-an-tza gu-txi.

Uĭ-u-ti-ko in-txaur-ak a-ma-
lau; ber-tar-a-tu-ta lau.

Zuĭ-ar-en za-ke-lak, bi zu-lo.

Gor-os-ti-an gor-os-ti ta Do-
nos-ti'an Do-nos-ti.

ALKI

El Ul Il Al Ol
al el ol ul il

Go-goz-ko to-ki-an al-da-pik
ez.

Us-te-ak, al-de eř-di-a us-tel.

O-tso go-se-a i-bil-tar-i.

E-txe u-tsa, is-kan-bil u-tsa.

Oř-il-eur-i-te, ur-te o-gi-te.

Ai-ta bil-tza-ġe-ar-i, se-me on-
da-tza-ġe.

Al de-gun be-ze-la, ta ez nai
de-gun be-ze-la.

Al-di gal-du-a ez da ań-a·pa-
tzen.

Al-peń e-gon e-ta al-peń la-
na e-gin, bi-ak ber-din.

A-mu-ko ta i-le-ti-a al-kań-
en on-do-an txa-ńak dir-a.

Al-de gu-zi-e-tan ez da e-deń
e-gi-a.

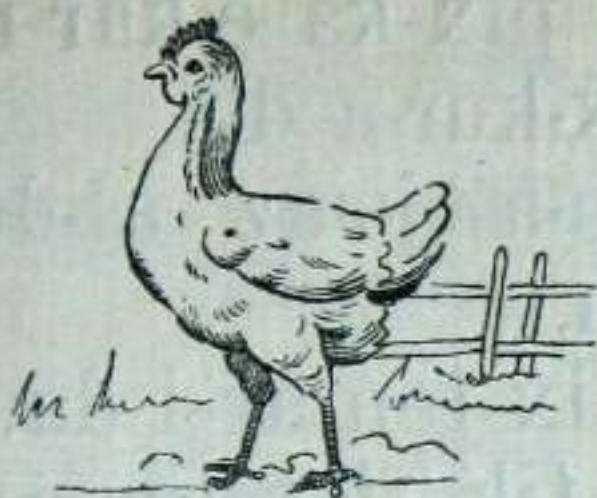
As-ko da·kik bi-zi-tzen bal-
din ba-da-kik.

E-guz-ki ta eur-i E-pa-la-ko
e-gur-al-di.

Be-ti-ko i-tu-te-ak ań-i-a zu-
la-tu, ta al-di lu-ze-ak gu-
zi-a az-tu.

Gaur e-gin al de-ke-na ez
bi-ań-ko u-tzi.

I-bil-tar-i ga-be-an, lo-ga-le
goi-ze-an.

OĀXKO

Ix Ox Ux Ax Ex

ex ix ux ox ax

E-ro-tan be-ta, bi-de-an lax-
ter-ka.

Gi-zon or-i kax-kaŕ-a da.

U-me bix-koŕ ta zo-li-a.

Nai-ko ix-ti-lu a-ter-a du.

O-so kix-ka-li da.

Bei or-i goŕ-ix-ka da ta bes-
te ur-a or-ix-ka.

Gau-za pix-ka e-kař-i di-o.

I-le kix-kuř-a du.

Txix-tu-a jo-az al-de e-gin
zu-en.

A-te-a ix-ten ar-i da.

Men-di-tik jex-ter-a-ko-an.

Pix-ti gax-to-a da ka-ta-mo-
tza.

O-so max-teř lan-gi-le-a du.

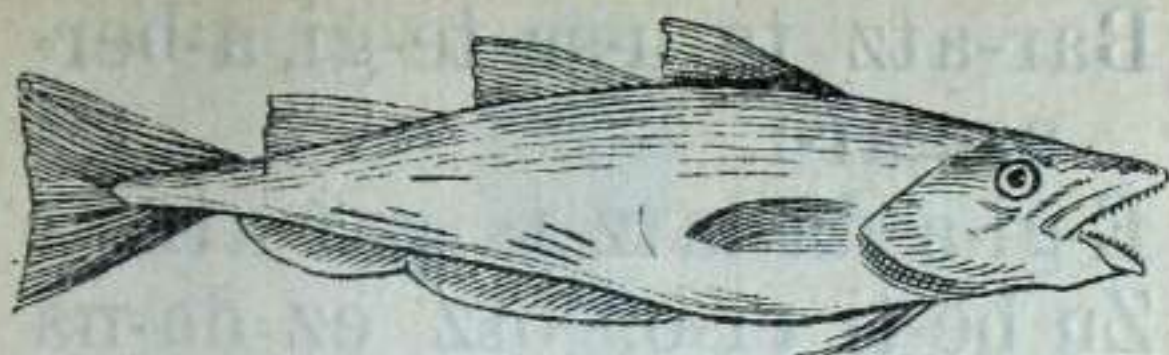
U-me or-i max-kař-a^o da-go.

Pox-po-lin e-deř-a e-gan i-
ku-si de-gu.

I-dix-ko po-li-ta er-o-si de-
zu.

Ku-lix-ka txor-i txi-ki-a da.

Bi u-me-kox-koř e-toř-i dir-a.

LEGATZ

Atz Utz Etz Itz Otz
itz etz utz otz atz

A-di-tza-ĭe o-nar-i, itz gu-txi.
Al-di jo-a-na bi-ur-tzen gaitz
da.

Ar-itz as-ko dan ur-te-a, bes-
te-ak ba-ño ez o-be-a.

Ar-o-tzar-en e-txe-a zo-tzez,
zo-tzez er-e gai-tzez.

Ar-otz-er-i, o-tso-er-i.

Ar-o-tzak es-ku-a latz.

Bar-atz ta u-sa-te-gi, a-ber-
as-gar-i.

E-gi-a da latz ta gar-atz.

Zu be-ti er-o: otz ez da-na
ber-o.

Zu-gar-otz txar-ak, txir-lor-a
as-ko.

MOTOTS

Ets Its Ots Uts Ats
its ats ots ets uts

Ez itz e-gin, ez ha-da nai
uts e-gin.

A-ber-ats i-za-te-a ba-ño,
i-zen o-na o-be-a-go.

A-ber-a-tsa ge-zur' u-tsa, be-

a-r-tsu a a-mets u-tsa.

A-r-ats go-r-i goiz ai-ze.

Goiz go-r-i a-r-ats eur-i.

Itsas-gi-zo-nar-en e-maz-tea,
goi-ze-an se-na-r-dun, a-r-a-
tse-an a-la-r-gun.

I-tsa-so-ak e-r-e-kak, i-tu-r-
i-ak e-ta i-ba-yak ir-in-tsi.

Lots gu-txi du e-na, e-r-i-ar-
en ja-be.

Las-toz-ko i-sa-tsa due-nak,
a-tzer-a be-gir-a.

Na-gi-a, be-ti lan-tsu.

I-sats lu-ze-dun zal-dia.

A-mets e-gin o-men zu-en.

A-kats aun-di-a e-gin di-o.

Er-auts ber-o-ber-o-a ze-
go-en.

Jan zu-en gu-zia sits ta bits.

TXEPETX

Atx Etx Otx Utx Itx
etx itx atx otx utx

Ar-di txi-ki-a be-ti bil-dotx.
Mo-ko txoř-otx ta zu-ze-na du
Txotx-ga-ñe-an ze-gon txe-
petx lir-a-ña.

Sa-gar au min-katx ta gor-
di-ña da.

Nes-katx au o-so a-zi da.

at et ot ut it

E-gań-i da-go-a-nar-en-tzat
ur loir-ik ez.

Nai de-ke-na ir-et-zat, bes-
ter-en-tzat.

Nor-ber-a ber-e-tza-ko ez da-
na, ez da i-ńor-en-tzat.

A-ma, e-ka-tzu mu-xu bat.

Be-giz jo-a dau-kat.

Nik ai-ta ba-det.

Sa-gań bat e-man dit.

Gaur bi-al-du-ko di-zut.

E-men e-kań-i diz-ki-tzut.

ltz, ntz, rt, rz, sk, st,

Beltz guz-ti-ak ez dir-a i-ka-
tzak.

Zar-ta-gi zań-ak per-tzar-i:
o-a or-ti-kan beltz or-i.

Za-biltz zu-zen be-ti.

U-me-ak zintz e-gin zu-en.

Ai-tar-en antz gu-txi du.

Bart a-mets e-gin det.

Za-la-part e-deń-a a-ter-a di-
gu.

On-tzi-ak zart e-gin du.

E-men-txen da-kańz-kit.

Aus-te-an krask e-gin zu-en,

Kaŕ-ask kaŕ-ask ja-ten ar-i
zan txa-kuŕ-a.

O-be da txor-i bat es-kuan,
ta ez bost ezkuŕean.

Í-ist e-gin ta i-a er-or-i zan.

rk

Nork ber-e o-pi-lar-i i-ka-tza.

Nork nor-i, zar-ta-gi zañ-ak
per-tzar-i, u-ti-kan beltz
or-i.

Nork ber-e go-gor-a e-gi-ten
du e-txe-a.

Nork da-bi-len bi-de-ak añ-
a-pa-tu oi du.

Ark ekañiko du.

AMAR ZENBAKIEN IKURAK

Zenbaki guztiak idazteko amar zenbaki-ikur baizik
bea ez dira.

ONA EMEN BEREN IZEN TA IKURAK:

Bat	idazten da	1
Bi	» »	2
Iru	» »	3
Lau	» »	4
Bost	» »	5
Sei	» »	6
Zazpi	» »	7
Zortzi	» »	8
Bederatzi	» »	9
Uts	» »	0

ARTZAYA ETA ARDIAK.

Belañez ongi jantzitako muño alai batean Martin artzai gazte batek bere artaldetxoa zaitzen zuen.

Egun batean asmo gaizto au burura etorri zitzayon: —Anayak! Atozte onontz laxterka, atozte bereala laguntza ematera!—deadañ egiten du bere indar^g guztiz. —Otso aundi bat menditik dator nere ardi gaxoak jatera.—

Bereala anayak ba-dijoaz beren makilak eramanez,

otsoak egin zezaken kalteagatik bilduréz.

Irixten diranean ez dute inun otsorik arkitzen, eta alde egin zuelakoan beren artaldetara itzultzen dira.

Biaramonengan berdin gertatu zitzaizen, bañan itzuli ziran Martin, beren anaya, gezurétan zebilela gogoan eramana.

Andik egun batzuetara, egitan otsoa menditik jetxi zan eta ordun izan ziran Martintxo'ren lañiak.—Otsoa datorrela, a tozte nigana, a ren ta a ren!—zion gizajoak karaxika. Bañan bere anayak, gezurétan len bezela

zebilelakoan, etzioten sinistu eta laguntzik ematera beragana etorri etziran.

Bitartean otsoa artaldean sarturik asi zan ardi guztiak il eta jaten, Martin gezurtik karaxi ta negar alperik egiñaren, laxter artalde guzia galduaz.

Umiak! Izan beti au go-goan. Esan non-nai eta beti egi utsa eta ez esan beñere gezurik. Gezurtiari, inoiz e-gia esanañen, etzayo sinisten, eta onela, askotan, bere buruari kalte egiten dio.

Ez ba beñere aztu Martin gezurtiaren ipui eder au.

ASTEKO EGUNAK

Astelena	Ostirala
Astearte	Larunbata
Asteazkena	Igandea
Osteguna	

IĪAK

Ilbeltza	Uzta
Otsaila	Dagonila
Epaila	Agoia
Joaila	Uria
Oria	Azaroa
Garagarila	Lotazila

URTEAROAK

Udaberia	Udazkena
Udara	Negua

UDABERÍA

Astea astearen ondoren aldia bereala igarotzen da. Negua joan zan eta Udabería etoñi zaigu: Joñalan gera. Mendi goituetako elurak poliki poliki urtu dira, eguraldia asko epeldu da eta eguna orain bi ilabete baño askoz luzeagoa da. Oraindik eguzkia ez da agertzen egu-nero; maiz ebia egiten du

eta noiz-edo-bein aizearen txistua entzuten degu.

Bañan loreak azaltzen asi dira; muño, aldapa, txoko ta bazterak lore ori ta zuriz betetzen ari dira. Ta bai usai edera dutela! Zuaitzak oraindik ostorik ez dute, bañan kima beñiak adaretan agertzen dira. Zelaitxoetan, emen eta an, ikusten ditugu artalde txuriak beren ardiak belar gozoa jaten ari dirala.

Ain aldi luzaroan ixilik egon diran txoritxoak entzuten asten gera; kukua nun nai kukuka ari da, eta ormatxori, txigu ta txan-

txangoñien txorotxioak atsegiñez entzuten dira. Beren kabitxoak egin dituzte, batzuetan arauztxo politikak daude, eta beste batzuetan txori jayo-beñi batzuek aboa txabalik arkitzen dira: beren gurasoak zomoro txikiak ekañtzen dizkate jan dezaten.

Mitxiñrikak beren margo ederñdun egaz batetik bestera dabiltz gure begien zoragari. Loretik lorera erleak beren lanean dabilta.

Enarak Egoaldetik, neguan ere beroan diran tokitatik, itzuli dira beren txioaz aizea heterik.

Onetsia izan dedila gure
gogoak ainbeste alaitzen di-
tuen Udaberri edera!

IKASGAYAK

Zein da urtearen lenengo
urtearoa? Noiz asten da
udaberria? Noiz bukatzen da?
Udaberria negua bezin otza
al da? Zuaitzak oraindik os-
togabe al daude? Zein ari
dira abesten basoetan? Zer
ari dira txoriak? Zer txori
ikusten ditugu baso eta men-
dietan?

BETI EUZKELDUN!

Euzkeldun jayo nitzan

Euzkelduna azi,

Euzkera utsik amak

Ziran erakutsi;

Euzkera laztan maite

Zabiltz nigaz beti,

Euzkera ilezkero

Ez det nik nai bizi.

EUZKEL-AGAKA

IZENAK

A, a	=a
B, b	=bi
D, d	=de
E, e	=e
G, g	=ga
I, i	=i
J, j	=ja
K, k	=ka
L, l	=lol
Ī, ī	=iĭo
M, m	=mi
N, n	=non
Ñ, ñ	=iño
O, o	=o

IZENAK

P, p	=pi
R, r	=ur
Ř, ř	=ur'
S, s	=sus
T, t	=test
Ṫ, ṭ	=iṭe
Ts, ts	=atsels
Tx, tx	=txe
Tz, tz	=atzeltz
U, u	=u
X, x	=axa
Y, y	=ya
Z, z	=zuz

Toki batzuetan beste igidin batzuek ere, erabiltzen dituzte: ā (ilāe), h (ha) eta abaí.

TOLOSA'n

LOPEZ'tar E.'ren etxean

Plute

30